

Državni izpitni center

NAKNADNI ROK

Ponedeljek, 31. maj 2010

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno, odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Če zaradi nečitljivosti popravljalec ne more ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotimo z 0 točkami. Popravljalec doda poseben znak za označevanje.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis, iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor (npr.: **Kennedy** – **Kenedi**). Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr.: **Perun** – **Peron**).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni osnovni znaki za označevanje v preizkusih znanja:

- ✓ pravilen odgovor
- ¥ nepopoln ali manjkajoč odgovor
- // nepravilen odgovor

Dogovorjen poseben znak za označevanje:

- ! nerazločen/neberljiv zapis

Znake za označevanje zapisujemo:

- v preizkus znanja,
- z rdečim kemičnim svinčnikom,
- na desno stran odgovora,
- na črto za odgovor, kadar zapišemo znak za manjkajoč odgovor (¥),
- nikoli čez učenčev odgovor,
- ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak, ob prečrtanem znaku zapišete svoje inicialke,
- popravljalec ne dopisuje pravilnih rešitev.

UVOD V ZGODOVINO

1. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

1.1 1. stoletje pr. Kr. 1 točka

b)

1.2 Leta 54 pr. Kr. 1 točka

Skupaj 2 točki

PRAZGODOVINA

2. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

2.1 Mlajše je orodje na sliki 2 (prikazuje sekiri, ki sta pobrušeni).
V starejših obdobjih so ljudje orodje obdelovali s pritiski in udarci, brušenja
še niso poznali 1 točka

STARI VEK

3. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

3.1 Ob reki Nil (Egipt); ob Evfratu in Tigrisu (Mezopotamija); ob Rumeni in Modri reki
(Kitajska); ob Indu (induška/indska kultura) 1 točka

Opomba: Zadostuje navedba ene reke v Mezopotamiji (ob Tigrisu/ob Evfratu).

Učenec mora za 1 točko izpisati dve območji.

b)

3.2 Bližina sladke vode; velikih rek 1 točka

Skupaj 2 točki

4. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

4.1 V starem Egiptu so poplave lahko napovedovali natančno, v Mezopotamiji pa ne;
v Mezopotamiji je bilo težje graditi namakalne jarke kakor v Egiptu, ker je imel
Tigris globljo strugo 1 točka

b)

4.2 Zaradi vsakoletnih poplav se je morala družba bolje organizirati, saj so
poplave zahtevale ogromno dela, ki je natančno razdeljeno – ljudje se razdelijo
v družbene sloje z natančno določenimi dolžnostmi; nastane država kot
organizirana človeška skupnost 1 točka

Skupaj 2 točki

5. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

5.1 Volkulja z dvojčkoma 1 točka

b)

5.2 V legendi in po arheoloških ostankih sta skoraj **identična** čas (sredina 8. stoletja pr. Kr.) in **mesto nastanka** Rima (ob reki Tiberi, na gričih) 1 točka

Opomba: Za 1 točko mora učenec navesti dve dejstvi.

Skupaj 2 točki

SREDNJI VEK**6. naloga***Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

6.1 Omajadski emirat Cordoba (cordobski emirat); Arabska država 1 točka

b)

6.2 Bizantinsko cesarstvo kot ostanek nekdanjega rimskega cesarstva; kot vzhodni del nekdanjega rimskega cesarstva, ker se imajo za potomce Rimljanov 1 točka

c)

6.3 S selitvami se je vladar seznanjal s težavami v posameznih delih države; tako je tudi poskrbel za stalno pozornost podrejenih in upoštevanje njegovih navodil, saj nikoli niso vedeli, kdaj bo prišel 1 točka

Skupaj 3 točke

7. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

7.1 Na vrhu griča, hriba; na težko dostopnih mestih 1 točka

b)

7.2 Gradovi so imeli obrambno vlogo in jih je bilo lažje braniti, če so izbrali primeren teren; nadzor ozemlja, ki ga obvladujejo; nadzor nad trgovino (grad je nad reko) 1 točka

Skupaj 2 točki

8. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

8.1 Obe državi imata vladarja; večino prebivalstva tvorijo kmetje; obe imata hierarhično zasnovo, ureditev ljudi po slojih 1 točka

b)

8.2 Pri Frankih ni sloja sužnjev, pri Karantancih pa so; pri Frankih so kmetje podložni, pri Karantancih so kmetje svobodni; Karantansko plemstvo še ni hierarhično razdeljeno, nimajo še cerkvenega plemstva; karantanska družba nima cerkvenih dostojanstvenikov 1 točka

Skupaj 2 točki

NOVI VEK IN NOVEJŠA ZGODOVINA**9. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

9.1 Trdnjavo 1 točka

b)

9.2 Čudil se je preciznosti gradnje, načinu gradnje 1 točka

c)

9.3 S stroji gradimo hitreje in natančno, takrat pa so gradili veliko več časa, vendar s preprostimi orodji nenavadno natančno 1 točka

Skupaj 3 točke

10. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

10.1 Posnemanje antičnih vzorov; realistično izražanje; krščanska/mitološka/posvetna motivika; perspektiva 1 točka

b)

10.2 Izraz je neupravičen, saj je v srednjem veku obstajalo pomembno (medicinsko) znanje, umetnine 1 točka

Skupaj 2 točki

11. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 11.1** Katekizem in (Primož) Trubar 1 točka
Opomba: Priznamo tudi originalni zapis. Učenec mora za 1 točko napisati naslov dela in avtorja dela.

b)

- 11.2** »Vsak razumen človek, ki hoče v nebesa priti.«;
protestanti so želeli ljudem s poznanjem vere omogočiti nebesa 1 točka

c)

- 11.3** Za vero so bili pripravljene žrtvovati vse: Trubarjev umik v Tübingen;
pisali so prva besedila v slovenskem jeziku, ki so zahtevala ogromno
naporov in denarja 1 točka
Skupaj 3 točke

12. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 12.1** Celinska mesta so predvsem kraji prebivanja, italijanska pa so samoupravne
enote; glavni dejavnosti sta trgovina in bančništvo 1 točka

b)

- 12.2** Nabava materiala; prodaja izdelkov; večji vložek denarja v celotno verigo
proizvodnje 1 točka
Opomba: Učenec mora za 1 točko navesti dve dejavnosti.

c)

- 12.3** Sodobna mesta so gospodarska in upravna središča 1 točka
Skupaj 3 točke

13. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

- 13.1** Revolucionarno leto 1848; pomlad narodov; marčna revolucija 1 točka

b)

- 13.2** Prva in druga zahteva se nanašata na nacionalno področje 1 točka

c)

- 13.3** Izobraženci so zaradi izobrazbe/poznavanja nacionalne in politične problematike
gledali širše (govorijo o politični in nacionalni problematiki vsega slovenskega
naroda); kmetje zaradi nižje izobrazbe in velike želje po pridobitvi lastništva
nad zemljo vidijo le svoje probleme; kmete najbolj pestijo fevdalni odnosi,
ki jih želijo odpraviti; kmetje zaradi nižje izobrazbe 1 točka
Skupaj 3 točke

14. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

14.1 Delavska družina; jedrna družina 1 točka

b)

14.2 Kmečka družina, ker se vse manj ljudi ukvarja s kmetijstvom;
delavska družina; ker je vse manj industrijskega delavstva 1 točka

Skupaj 2 točki

SODOBNA ZGODOVINA**15. naloga**

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

15.1 B 1 točka

b)

15.2 Problem mednarodnega priznanja Države SHS (ni bila priznana); problem meja
na severu in na zahodu 1 točka

c)

15.3 Slovenci so v novi slovanski državi videli več možnosti za nacionalni in gospodarski
razvoj; jezikovna in narodna sorodnost; nezadovoljstvo nad politiko Dunaja do
Slovencev (premalo avtonomije) 1 točka

Skupaj 3 točke

16. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

a)

16.1 Oktobrsko revolucijo 1 točka

b)

16.2 »Smeti« s karikature so vladarji, monarhi, kapitalisti, skratka: predstavniki
privilegiranih družbenih slojev 1 točka

c)

16.3 Lenin želi zemljo očistiti in pripraviti za nov družbeni red (socializem) 1 točka

Skupaj 3 točke

17. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

17.1 Hitler je napadel SZ iz ideoloških in strateških razlogov. To je bil obračun s komunizmom (ali socializmom) in iskanje novega življenjskega prostora 1 točka

b)

17.2 Glavni razlog je bilo vreme (zima – na sliki); vedno bolj žilava in organizirana obramba; razpotegnjene bojne linije; izgube in nepopolnjene enote 1 točka

c)

17.3 Zahodni zavezniki so se bali prodora komunizma v osrednjo Evropo in širjenja sovjetskega vpliva 1 točka

Skupaj 3 točke

18. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

18.1 Osvobodilna fronta; protiimperialistična fronta; OF 1 točka

b)

18.2 Bila je vojna; Ljubljana (Slovenija) je okupirana; okupatorji so strogo kaznovali vse dejavnosti, ki so bile usmerjene proti njim 1 točka

c)

18.3 Ljudje so se zavedali resnosti trenutka; okupatorske oblasti večinoma niso podpirali; med ljudmi sta rasla upanje in samozavest 1 točka

Skupaj 3 točke

19. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

19.1 ZDA in SZ (Sovjetska zveza) 1 točka
Opomba: Učenec mora za 1 točko napisati imeni obeh držav.

b)

19.2 Sovjetska zveza je bila gospodarsko vse bolj neučinkovita in ni mogla več slediti oboroževalni tekmi, ta pa je finančno ogrožala tudi ZDA; strah pred uničenjem sveta 1 točka

c)

19.3 Ker je bila tam (dovoljena) svoboda govora in tiska 1 točko

Skupaj 3 točke

20. naloga*Rešitve z navodili za vrednotenje:*

a)

20.1 Odločilen je bil plebiscit (leta 1990); glasovanje za samostojno Slovenijo 1 točka

b)

20.2 Plebiscit je pomenil začetek razpada tedanje države 1 točka

c)

20.3 Oblast mora upoštevati demokratično izraženo voljo ljudstva (to plebiscit tudi je), ker oblast (v demokratičnih državah) izhaja iz ljudstva 1 točka

Skupaj 3 točke

SKUPAJ 50 TOČK